

Latvieschu Alviſes.

Isnahk katru deenu.

Maksā:	Maksā pa pastū peesuhtot u.pilsētā mahjā peesuhtot:
par 1 gadu . . . . . 2 rub. 20 kap.	par 1 gadu . . . . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . . . . . 1 " 20 "	par 1/2 gadu . . . . . 1 " 60 "
par 1/4 gadu . . . . . — " 60 "	par 1/4 gadu . . . . . — " 90 "
par 1 mehnest . . . . . — " 25 "	par 2 mehn. . . . . — " 50 "
	par 1 mehn. . . . . — " 25 "

Maksā us ahrsemēm:
par 1 gadu . . . . . 5 rub. — kap.
par 1/2 gadu . . . . . 2 " 80 "
par 1/4 gadu . . . . . 1 " 70 "
par 1 mehn. . . . . — " 70 "

Sludinajumi maksā:
par siku rakstu rind. 10 kap. 1. pusē un tekstā 30 kap.
Adreses maiņa 10 kap.

Redakcija un ekspedīcija:
Jeigawa, Katoju ceļa № 44.
Tālrunis 981.
Kantoris: Rīga, Waiļu ceļa 30.
Tālrs. 8260. Pasta kaste 286.

Nr. 63.

Peekdeen, 6. martā.

1915.

Swarigakais no saturā:

Kāra gars Anglijā.
Par wehlu.
Noguldijumi walsts krahjcasēs.
Muhsu kāra spehka fronte pret Wahziju un Austro-Ungariju.
Kāra lauks Franzijā un Belgija.
Boja gahjis wahzu kreisers.
Atsewischki notikumi kaujas laukā.
Greeku sawwaļneeku legions.
Kāra ainas.

Kāra gars Anglijā.

No Anglijas eeradees schinīs deenās Petrogardā kahds eewehrojams angļu ruhpnezzibas un tirdzneebas preekschtahwis, kurš par dīhwi un gara stahwokli Anglijā, kā „Wetsch. Wr.” raksta, dewis starp zitu sekoschās sīpas.

Patriotiskā sajuhsma Anglijā sekmigi turpinot sawu darbu, saftahdidama arween jaunus kāra pulkus. Tikpat kā kāra sahkumā, tā ari tagad no wišām Anglijas malam pluhstot sawwaļneeki. Bef leelibas warot teikt, ka angļu armija saftahwot no warojeem.

Deenu no deenas, bef pahrtraukuma sawwaļneeki teekot apmahziti kāra darbos. Tagad jau Anglijā esot labi apmahzita un saftahdita ween u miljon u leela armija. Armijas aifweschana u Franziju eesahkusēs janwara sahkumā un tiksliot nobeigta marta beigās. Katru deenu teekot pahrwesti ne masak par 6000 kareiwi, tā kā dīhwi buhshot pahrwesti 600,000 wiħru leels kāra spehks.

Bet Anglijā wehl neapmeerinaschotees ar jau saftahdito miljonu leelo armiju. Jaunu

kāra pulku saftahdischana turpinotees un turpinaschotees neatlaidigi, lihds kamehr buhshot diwu un trihs un ja wajadsigs wehl wairak miljonu leels kāra spehks. Sawwaļneeku peepluhschana neesot apstahjusēs un sawwaļneeki neisihkshot. Angļu tautas apnemšanās, wehl kāru lihds galām, neesot grofmas.

Uf wahzeeschu ifsludinato angļu preekraistes blokadi angļi skatotees kā uſ mužigu joku, jo ta esot tikai papira blokade. Schi blokade nekahdi netrauzejot twaikopu kustibū, kuļa pehz blokades ifsludinaschanas esot wehl paleelinajusēs. Wahzu kāra flote lihds kāra beigam buhshot speesta slehptees Kihles kanala. Tomehr warot ari notikt, ka ta riske, shot jeb iſdarischot usbrukumu, bet tad tai labi neklahschotees.

Angļi neesot faudejuschi ne sawu patriotismu, ne aukštasinibu. Wisi, sahket no ministra un bejdšot ar strahdneeku, nopeetni un neatlaidigi strahdajot preeksch kāra weiksmes; wisi ifpildot sawu peenahkumu pret tehwiju; wisas ifpreezas, pat sports, esot aifmīrls. Wisi dīhwojot tikai preeksch kāra.

Ja dīhwe Anglijā ari masleet ifmainijsēs, tad tikai uſ labo — wairak manams apdomibas un nopeetnibas. Dauds ruhpibas un usmanibas peegreeshot eewainoteem un sliemeem; dauds teekot strahdats, lai nodroschinatu no kāra zeetuschos.

Pahrikas jautajums atrodotees labwehligos apstahkjos. Ultura produktu zenas tikai masleet zehlusčas. Esot eegahdati leeli labi-

bas krahjumi. Labibas zenas ari jau krituscas no tās deenas, kad eesahkta Dardaneļu bombardeschana.

Pret wahzeescheem angļi sajuhtot nizinaschanu. Wahzeeschi nekad neesot bijuschi angļu draugi, jo angļi neuskatijuschi wiħus par kahrtigeem zilwekeem un wiħeem neustizjesches. Tagad nu, pa kāra laiku, parahdijuschas wisas wahzu jaunās ihpaschibas. Wahzeetis esot gan labs strahdneeks, bet wiħam neesot ne kahdas lihdszeetibas, ne paschenzeenibas sajuhtu. Nosaukums wahzeetis tagad pee angleem esot lamaschanas wahrds.

Par uſwaru Anglijā wisi pahrlezzinati. Eiropas nahkotni angļi schahdi iſtehlojot: Wahzijas kā weselas walsts wairs nebuhs; Belgija tiks atjaunota; Kreewija paplaschinās sawas robeschas reetrumos un deenwidōs; Franzija un Anglijā ari dabūs sawu daju. Pehz tam wisas trihs draudīgās un warenās walts apsargaschot pasaules meeru.

Ekschseme.

Noguldijumi walsts krahjcasēs.

Pehz eeprekschejam telegrafiskām si pam, naudas noguldijumi walsts krahjcasēs februara mehnest pawairojusches par 49,900,000 rbj. Noguldijumu kopejā suma us 1. martu ir gandrihs 2 miljardus leela.

Kāra guhstekni kā ruhpneezisku uſnehmūmu strahdneeki.

Jekaterinburgā, 3. martā. Kalnu ruhpneeku kongress apspreeda jautajumu par

„Tad schis notikums ir nopeetnaks, neka es domaju.“

Don-Pedro nizinoschi uſsita knipi.

„Bah, naw ne runas wehrts, atſtah to manā ſiņa.“

„Waj tu weens pats appemees wisu to iſdarit?“

„Nerailejies! Tew azumirkli ir swari gaks uſdewums.“

„O, manus eepirkumus es jau tapehz neſlaidischu iſ azim, es gribētu tewi uſ dafchadeem apstahkjeem darit uſmanigu.“

„Labi, labi“, Don-Pedro peekrita, „tu ſini, es katrā laikā esmu gataws, bet ari tas tagad itahw otrā weetā. Zik tāhju juhs esat ar Eſtrellē prezibam?“

„Wiss ir kah titā!“ grafeene gawiledama ſauza, „es patlaban gribētu likt wiħu pasaukt, lai paſiņotu grafa Eiftascha Otwilja apmeklejuma peeteikschanas.“

„Baidos, ka wiħa par to nebuhs deefzik apmeerinata.“

„Wiħai naw nekahdas gribas...“

„Bet ir jau miħjakais.“

„Tu tatschu nedomā to nerahnto behrinibas notikumu ar muhsu kaimipa dehlu?“ grafeene uſtrauzās. „Es wiħai esmu zeeschi aſſleegusi ar teem jaudim satiktees.“

„Tas jau ari nepeeklahjās Sw. Helenas grafa meitai un wiħa laulatai draudsenei, dīmuschaj donnai Inesai no Tortosas“, Pedro mehdidams sažija.

(Turpmak wehl.)

Zihpa dehj teesibam.

Romans is Napoleona laikem.

(Turpinajums.)

Bet wiħaim nebija laika schim eespaidam atdotees, kaut kas neapturami wiħu dīna no schejenes prom, ja wiħsch buhtru wehl weenu weenigu azumirkli kawejees, tad wiħsch buhtru redsejjs, kā nepaſihstamais wiħam noskatijas nopačajis, roku peelika pee peers un tad palozija galwu, it kā kad tas buhtru kaut ko atzerejies.

Tas steidīgi uſkahpa pa trepem augša un eegahja pehz iħsas peeklauweschanas grafeenes iſtabā. Wiħa bija sawa wiħra un sweschā ķildu pa sawas iſtabas pusatweħtām durwim noklausijas un steidīs eenahzejam loti uſbudinata pretim.

„Labi, ka tu atnahzi, Pedro“, wiħa sauza, „man ar tevi ir dauds kas swarigs ja pahrrunā.“

„Kā allaschip nepeezeeschams, mahsiq“, wiħsch nejauki smihnej, „bet wiſpirms pasaki man, kas tas jaunais zilweks tahds bija, kuļu grafs patlabam pawehleja iſsweest aħra?“

„Waj tu wiħu satiki? Wiħa dehj man ar tevi jarunā. Wiħsch apgalwo, ka Scharls esot wiħa teħws un wiħsch grib sawas teesibas atdabut.“

„Un Scharls leek weenkahrschi wiħu iſsweest aħra? Brawo, tas taisni pa mana miħja swaipa garschajl“ Pedro sauza, pilnā

kakla smeendāmee, „waj tad wiħsch domā ar to no wiħa tikt waħja?“

„Wiħsch zitadaki prot loti labi sawaldiees, bet ja wiħsch reiſi eekarsejas, tad wiħsch wairs pats sewi nepaſihst“, grafeene nopeetnās. „Waj tad nebuhtu bijis labaki, ja wiħsch buhtru jauno ziħweku laipni uſpeħmis, ja wiħu klu sumā buhtru nokahrtojjs?“

„Protams, protams“, brahlis pēbalsoja, „mehs to saprotam.“

Tas bija sawads skateens, kuļu mahsa ar brahlis iſmainiha.

„Man tas jaunais zilweks iſleekas par tahdu, kas neliks scho leetu meerā.“

„Warbuht ka to waretu noklusinat“, grafeene dīhwi atteiza, „waj tew nebuhtu ee speħjams ar wiħu eepaliħtees?“

„Ja nemaldoſ, tad man jau bija tas gods“, brahlis smehjās.

„Kur tad juhs satikatees? Wiħsch sauza par kapitanu Dissolu“, mahsa dīhwi waizaja.

„Peenahziga stahdischana preekschā starp Don-Pedro Tortosu un kapitanu gan naw notikusi, bet esmu jau wiħu redsejjs“, schi lepnā spaneeschu uſwahrda walkatajs atbildeja. Peeleekdamees gluschi tuwu pee sawas mahsas auss, wiħsch wiħai kaut ko eċċiħuksteja.

Wiħa iſbijus ħażiha stahwus.

„Newar buht, tu esi maldijes!“

„Esmu par to pilnigi pahrlezzinats.“

strahdneku truhkumu ruhpnezziskos uspēh-mumos, pee kam uſdewa kongresa padomei noskaidrot strahdneku truhkuma daudsumu un luhgt par kaļa guhstekpu peewilkschanu par strahdnekeem ruhpnezziskos uspēh-mumos, bet tikai ar to noteikumu, ka tee naw peelaischami ruhpnenziskos uspēh-mumos, kuļos iſgatawo kaļa peederumus, kā ari pee darbeem schach-tas. Nolemts kaļa guhstekneem maksat paraſto algu.

Petrogradā. Mums raksta: Eewehro-jot sanitaru truhkumu aktiwa armijā, Petrogra-das tautas uniwersitatu beedriba ir sew par mehrki spraudusi, sarihkot preeksch eewaino-to un slimo kareiwi kopschanas famareeschu kursus, kuri ilgst tikai 8 nedeļas, teek notureti pilsehtas namā (Садовая, 55) un pee kureem war peedalitees widejas mahzibas eestahdes beiguschee jaunekļi. Pirmais kurss, kuļsch eesahkās 20. februari, top apmeklets no 103 personam, pa leelakai dajai daschadu augst-skolu audlekpeem. Apmehram pusi no wi-ņem pehz noliktā eksfama suhtis teeschi us posizjam. —

Augusta mehnēt tekoscā gada tiks eewesta jauna programma preeksch wa-hzu walodas wirskolotaju eksa mena. —S.

No Sibirijs-Aluksnes. Kolonistu-dsihwe. Lihds ar degwihna aīsleegschanu, muhsu „kandschas“ bruhweru skaits dauds wai-rak pawairojees, neskatoees us bahrgo sodu, par tās dsihchanu un pahrdoschanu.

Wisi tee tagad iseet us bagato plauju, kahdu tee zereja. Wiļi nebij sawās zeribas wiħluschees, wisi gahja un atspirdzinājās ar to, maksadami par pud. 1—8 rub. Katram bruh-herim ir sawi pirzeji, kas to isphardod. Wiļi pat to wed us pilsehtam pahrdot, kur to pahrdod dauds dahrgak...

Ja nu bruhweri netiks bagati, tad teem par tahdeem nekad netikt. p. d.

No Latweesschu zeema (Tobolskas gubernā). Laikrakstos lasam, ka gandrihs wi-sas leelakas un masakas beedribas uſwed iſ-rihkojumus par labu Sarkanajam Krustam waj ari kaļa eesauktō ģimeņu pabalstischana. Ari schejeees latweeschu kulturas beedriba „Star“, eejuhsminata no laikrakstu atsaukmem, bija eedomajusēs sekot zitām tautas mahsam. Beedribas padomes sehdē 15. febr. sch. g. tika preekscha likts jautajums par lugas iswehli un teatra uſweschanu par labu Sarkanajam Krustam. Bet te nu mums bija jahahreezinājās par pateesibu, ka kur diwi latweeschu, tur trihs partijas. Sehdē gandrihs puse no padomes lozekjeem nebij eeradusēs, daschi iſrahdijs wisleelako weenaldsibu un daschi uſtahdijs sawu personigo „es“. Preeksch

Par wehlu.

Wiļsch gaidija pawasari, gaidija, kad strautiņi sahks tschalot un zihruļi no dsidrās debess, spahrniņus ūrbinadami, behrs sawas dseesmiņas us kuhposcho semi. Ar kahdu preeku wiļsch wehroja, kā deenwidus sihkee saules staripi sahk kauset ledū no wiļa istabiņas loga ruhtim. Sirds sahka straujaki puk-stet. Karstajā galwā sahka pamostees seedopa sappi. Nekas, ka kruhtis tā smagi elpo un sahp it kā peleks sirneklis suhku no wiļam asinis, wiļsch domaja. Pawasara tihrais gaiss dseedēs kruhtis, padaris sahrtus bahlos wa-gus. Maigais wehjipsc h nesls schurp puķu smarschu, no kuļas reibs karstā galwa. Kaut jel drihs atnahktu pawasarīs, seedonis. Tik apnikuschas ir seemēja gaudas. Kaut wiļsch reis apklustu. Es nemihlu tās roses, ko auk-stums plauzē us loga ruhtim. Es gribu, lai saule spihd par wiļam eeksčā. Lai sasilda dsihwas zihpā noguruschos lozekļus. Man jasagaida seedopa saule. Ta dos man atkal seedoschos spehkus, kuļus dsihwe man laupija. Sche, spirtgtaļa lauku gaisa — klausā dabas schuhpult es, kā behrns, no jauna is-augscu. Ar kahdu preeku es tad atkal

iswehles tika uſtahditas 4 lugas: A. Upischa „Balss un atbalss“, Paļevitscha „Purwā“, Heijermansa „Wisu dwehseļu deena“ un Awer-tschenko „Satikschanās automobilī“. Balsojot lugas „Purwā“ un „Satikschanās automobilī“ tika atraiditas un wiļas uſtahditaji no tāhakas balsoschanas atteizās, iſsaukdami, ja negribot peeņemt wiļu lugas, tad newajagot nekahdas! Lugas „Balss un atbalss“ un „Wisu dwehseļu deena“ dabuja weenlihdsigas balsis. Bet tā ka neweena no pretejām balsotaju pusem nepee-kahpās un abas nebij eespehjams uſwest, tad bij jaatleek, un jaapmeerinajas atkal tikai ar sajuhsmu, ko lasam par zitām beedribam. Muhsu beedriba darbojas tikai no Jauna gada, un tik drihsā laika jau dalas pee tik ween-kahrscha jautajuma iſschķirschanas, tad, kā rādas, ari uſ preekschu neko labu newaresim panahkt, ja negribesim eewehrot to, ka „ne-meers posta, bet meers baro.“ Kauns, kauns! mums schejeeneescheem, ka nesam latweeschu wahrda!

Paklihdschais.

Baltija.

Leetawas un Kursemes rom.-kat. biskaps par latiņu burtu eewe-schanu „Latw. Awisēs“.

Leetawas un Kursemes biskaps Karewitschs mums ir jau pasihstams kā labs leischi patriots. Wiļsch tihra leischi dseesmu un luħgschanu grahmatas no barba-rismeem — no poļu wahrdeem, kahdu wahrdu biji joti dauds bañizas literatūra. Pulzina ap sevi eewehrojamus literatus un tos un wiļu darbus pabalsta. Bet schis biskaps ne masak mihlē ari latweeschu tautu. Skubina sawus preesterus, lai tee ķemtu aktiū dalibū lat-weeschu literatūra, sewišķi gariga. Safta-dija projektu dibinat literatu beedribu — meklē lihdleķus preeksch schi mehrķa un pa dajai tāhdi materiali lihdleķi, pehz wiļa Augstibas wahrdeem, ir jau uſmekleti.

Es wiļam pasipoju, ka „Latw. Awisēs“ ir sahkuscas rakstīt ar latiņu burteem gotisko weeta. Wiļa ekselenze iſsazija leelu peekri-schanu tai pahrmaiņai; finams tas zitadi newar buht. Schahdu karikaturu jau sen wajadseja atstaht, lai buhtu rokas rakstam un drukatam weenādiba, lai to leekurā ibum u iſdihiu no muhsu grahmatam, kas maitā azis un apgrūhtina mahzitees lasit.

Biskaps ari tamdehļi peekriht latiņu burteem latweeschu literatūra, lai augschkurse-neeks waretu kopā strahdat un lasit wiſas grahmatas un laikrakstus un lai notiku weenoscandas. Pr. A. L.

Jaun-Peebalga. Nesen weetejās R. mahjās norisinājās ehrmota fahdība. Kahda seſtdeenas wakarā min. mahjās pee jau-

doschos dsihwā, weseligajā lauku dsihwē. Kahds preeks buhs zihntees ar wiļas ban-gam. Es nepasihschu bailes dsihwas wehtrās, negaisos. Kā ihsts juhneeks es zentischos tikai tikt us preekschu. Lai glausch asais wehjic waigus, matus pliwinā. Es doschos turp, kur pateesibas bahka spihd. Kahds preeks buhs mestees eeksčā gruhtajos ap-stahkjos un tos pahrwaret.

Kahds preeks buhs lihst lihdumu; laist sudraboto arklu kuhposchajā semē; weikt darbus, kuri tehwa spehkeem ween naw wei-zami. Padarit tehwa tihrumus par selta kwee-schu juhru.

Kahds preeks buhs noskatitees wiļpojo-sčas druwa, kad seedopa wehjic pahr wiļam staigā. Kahds preeks buhs, kad rudeni apzirkpi buhs pilni ar selta kweeschu graudeem. Tehwa wezo mahju es pahrwehrtischi par laimes schuhpuli.

Atlaids schurpu pawasaris us silto wehju spahrneem. Saules stari modinaja pumpurus no seemas meega. Kuhpeja tihrumi. Dihga sahlite. Saules selta un zihruļu dseesmu bija pilns gaiss. Urdsipas steidsigi wehla sudraba wilnischus us strauta pusi. Daba modas us

nawam B. eebrauza pasihstamais sweesta uspir-zejs T. un tant brihdī pee min. jaunawam weesōjees ari kahds „kawaleeris“ L. no Jaun-Gulbenes pagasta. Pehdejais sweesta uspirzejam T—m palihdsfējs wiļa sweesta wefumu nokahrtot wahguļ un pats tanī paschā wakarā aſbrauzis us sawu dsihwas weetu J.-G.

Otrā rihtā T. ar leelām iſbailem atrod sawu ap 20 pudu smago sweesta wefumu iſtukschotu. T. par notikuscho fahdslibu pasipoja polizijai, par wainigo uſdodams aifdomās stah-woscho wakarejo beedri. Polizijai pee ener-giskas pakalmekleschanas laimejās sagto swee-stu atraſt kahdā J.-Gulbenes pretschu bodelē. Par laimi uſ sweesta atraadees eeformets kahda Jaun-Peebalgas saimueeka wahrds, no kura T. sweestu pirzis un peerahdijumi neapgahschami. Iſrahdijs, ka min. „kawaleeris“ L. min. wa-karā pabrauzis maſu gabaliļu un tad aigree-fes atpakaļ un „noluksijs“ prahwo laupijumu. Pelnitam sodam neiſbehgs ari sagtā sweesta pretimpehmejs X., kuļsch sweestu ap 300—400 rub. wehrtība pirzis apaksch wehrtibas par 100 rub. Bes tam pee sweesta pretim pehmaja atraſta T—m peederiga wefuma sega — ahdas dekis. Japeemin, ka apfagtais T. ir goda wihrs un jau kahdreib zausr apkrahpscha-nu paſaudejis leelaku naudas sumu.

Pakalneetis.

Dſirzeems. Weetejā sadraudſīgā bee-driba „Nahkotne“ sarihko otros Leeldeenas swehtkos, 23. martā 1915. g. Dſirzeema muſicas fahle patriotisku wakaru par labu Sarkanā Krusta Jelgawas (latweeschu) weetejās Komitejas lafaretei. Programa ir jo kupla. Atklahschanas runai sekos wairakas dſeeſmas (wispirms muhsu un zitu wal-stu himnas), iſpilditas no weetejā dſeedataju koja, tad deklamāzias un beigas teatra iſrahde ar Julija Petersona diwu zehleenu lugu „Seklā, peleka ikdeeniba.“ Sahkums plkst. 5 pehz pusdeenas.

Generalmehgīnajumā warēs noskatitees 22. marta wakarā pret 30 kap. leelu eeejas maksu. — Par wiſu ruhpigi gahdats, tā ari par ſirgu uſraudſibu. — Iſrihkojai tapehz zer uſ jo kuplu apmekleschanu.

Wentspils. Starp Wentspili un Rigu, sahket ar 2. martu eekahrtota teescha satiksme ar schahdeem pastahwoscheem Rigas-Tukuma wilzeeneem: № 503 (ateet no Rigas plkst. 8,15 min. rihtā), № 520 (peenahk Riga plkst. 1,30 min. deenā), № 519 (ateet no Rigas plkst. 4,54 min. deenā) un № 538 (peenahk Rigā plkst. 11 wakarā).

Leepaja. Leepajas-Romnu dſellſzeļa walde iſſiņo, ka lihdsi turpmakam riſkojumam ar Leepaju uſiurēs satiksmi schahdi wilzeeni un atees no Leepajās: plkst.

(Turpinajumu skat. 4. lapp.).

jaunu dsihwi. Tas pats saules starīsc, kas agrak kauseja ledus roses no wiļa loga ruhtim, tagad spehji eelausās wiļa istabipā, lai aizinātu pee darba jaunu zeribu pilno jaunekli. Bet istabipū wiļsch atrada tukschu. Nahwe bija pasteigusēs ahtraki un aiswedusi sew lihdsi wiļu meera walstt. Wezais tehws sehdeja istabiņas kaktiņa galwu us rokam atbalstījis un domigi raudsījās pa logu laukā, kur tihru-mi gaidija arāja, lihdsi lihdeja. Nahwe wezajani tehwm bija laupijusi wiļa jaukās zeribas. Ar kahdu preeku wiļsch sagaidija dehlu mahjās atgreeschamees no maldu pil-nās dsihwas. Zik jaukas zeribas wiļi abi ar dehlu bija lolojuschi gaļojas seemas wakaros. Kā gaidija wiļi abi atnahkam pawasari, kad warēs dotees kuhposchajos tihrumos un kopigeem spehkeem weikt to, kas wezajam dreboschajām rokam wairs nebija weizams. Bet nahwe ar saltu roku isgaisinaja wiļu ze-ribas, sappus. Par wehlu wiļsch atgreesas no pilsehtas trokschpāinās dsihwas. Lauku spirgtais gaiss wairs nespehja padarit wiļu weselu. Par wehlu nahza atsihschana . . .

H.

„Latweeschu Awischu“

Wisjaunakàs kaṛa siñas.

Pet. tel. aḡ. telegramas. 6. martā

(peesuhtitas lihds pulkst. 6 rihtā.)

Muhsu kaujas fronte pret Wahziju un Austro-Ungariju.

Ofiziali. Kara Wehstnesis. 6. martā. No Augsta Wirsko mandeera sc̄taba.

Frontē Starp Schkwas un Orschizas upem, Sarafinas, Tartakas, Wahcas un Siomekas sahdschu rajonos, kā ari rajonā seemejos no **Prasnischas** noteek atsewischķas kaujas. Mehs eepehmām daschias sahdschias un augstumus, pee kam eeguwām **5 leelgabalu, 42 loschmetejus**, munizijas ratus un daschus simtus guhstekpu.

Uf Nemanas labā kraſta noteek kauja pee **Taurageem** un wahzu robeschias pa **zeleem no Gorschdas uf Memeli** (Klaipēdu). Mehs sche eeguwām diwus leelgabalu, 4 loschmetejus, diwus wefumu automobilus, kaujas peederumus un arigu hstekpus.

Uf Wislas kreisā kraſta stipra artilerijas uguns. Uf Biuras, Pilizas rajonā pee Goguslawas, kura atrodas reetrumos no Opotschnas, kā ari pee Lopuschinas mehs iſklihdinajām ar leelgabalu un flinschu uguni usbrukumā dodamos eenaidneekus.

Karpatos un Auſtrumu Galizijā naw pahrmaiņu.

Pee Orawtschikas mehs ifnihzinājām trihs wahzu rotas, kurams usbruka, pee kam pehz schtiku zihpas wehl atlikuschees wahzeeschi, skaitā 3 ofizeeri un 93 saldati, tika saguhstiti.

Kara lauks Franzijā un Belgijā.

Kara Westnesis. Parisē, 4. martā. Ofizials deenas siņojums.

Belgēeschu armija atkal sneedsa labus panahkumus pee Ileras un atsita wahzu pretusbrukumu. Anglu armijas frontē notika stipra leelgabalu zihpa. Seemejos no Arasas eenaidneeks welti mehgīnaja isdarit pretusbrukumu Notrdamloretas tuwumā. Wahzeeschi bombardēja Suasonu un Reimsu, pee kam diwas granatas kēhra Reimsas katedrali. Schampayā, seemejos no Menilas, mehs eepehmām kahdu kalnu 800 metru gājumā, kuļam ir swariga nosihme. Argonos atlīsti wairaki pretusbrukumi starp Bolantu un Furdepari. Wewrā notika leelgabalu zihpa.— Frantschulidotajs bombardēja Kolmaras kafarmes.

Kara Wehstnesis. Parisē, 4. martā. Ofizials wakara siņojums.

Seemejos no Arasas tika atsīti wahzu pretusbrukumi. Alberas rajonā notika nikna zihpa ap bedri, kas radās no mines sprahdseena 2. martā. Bedri eepehmām mehs un tur apzeetinajamees. Peitās rajonā mehs atsitām trihs wahzeeschu pretusbrukumus un parwījamees us preekschu. Pee Menilas pret swarigo augstumu, kuļu mehs eepehmām, eenaidneeks iſdaria pretusbrukumu ar weenu pulku landschurmīstu, pabalītu no gwardijas

nodaļam, bet ar muhsu loschmeteem wahzeeschitika ifnihzinati untikai nedaudsi atgrefas sawās transchejas. Argonos, Wokuas rajonā, stipra artilerijas kauja.

Bojā gahjis wahzu kreisers.

Kara Wehstnesis. Ribē, Jitlandē, 4. martā, Dapu laikraksts „Ribe-Stiftstidende“ saņehmis siņas, ka wahzu kreisers „Karlsruhe“ nogrimis jau 1914. g. beigās, waj 1915. g. sahku māpee Amerikas kraſteem. Kahda wakarā uſ kreisera notizis sprahdseens un kugis pahrashķehles diwās daļas, no kuļam weena tuhliņ nogrimusi ar daļu komandas, bet otrs wehl turejusēs wirs uhdens. Kahds twaikonis ifglahbis 200 wiħru no komandas, kuri atwesti kahda wahzu oftā un kuļem pawehlets klušet par notikuscho.

Anglu twaikona nogremdeschana.

Kara Wehstnesis. Londonē 4. martā. Ofiziali siņo, ka twaikonim „Fingal“, kursch 1562 tonnu leels, Nortumberlandes augstumā usbrukusi semuhdens laiwa un tas nogrimis. Nogalinati 6 zilweki, tajā skaitā ari iſtabas meita. Ari twaikonim „Atlanta“, kursch 519 tonnu leels, pagahjuschā sweedēnā reetrumos no Islandes usbruka wahzu semuhdenslaiwa, bet tas nenogrima.

Atsewischķi notikumi kara laukā.

Kara Wehstnesis. Petrogradā, 4. martā.

Siņo, ka deenwidos no Mlawas Donas kafaki nakti peepeschi usbrukuschi eenaidneekam Aleksandrowas sahdschā. Starp wahzeescheem iſzehlās panika un wiņi sahka schaut paschi uſ sawejeem. Nodarijuschi eenaidneekam faudejumus, kafaki atgrefas no schis iſluhkoschanas lihds ar 14 guhstekpēem, pee kam no kafakeem neweens nebija kritis nedewainots.

Daschās frontes daļas wahzeeschi schauj ar wezām trulām lodem un eewed lauku zihpas 1873. gada lehnschahwejus leelgabalu, kas norahda, ka wahzeeschi ir spesti rihkotees taupigi ar ahtrschahwejēm leelgabaleem.

Muhsu kara pulki eewehrojuschi, ka eeñaidneeks ir neween sliktaki aprūpots, bet ka kluwuschas wahjakas ari wiņa kaujas ihpaschibas: daschās jaunatwestās wahzeeschu kara spehka nodajās schauj daudz sliktaki, nekā parašts. Naktis tās daschkahrt atklahj bes eeñemesla un bes kahdeem panahkumeem belmehrķa uguni, kas leezina par pretineeka nerwozo gara ītahwokli. Kara sahkumā wahzu frontē behgū-kārējwju gandrihs nemās nebīj, tagad pehz niknas zihpas daschkahrt weenā nakti neleelā apgabala pee mums eerodas lihds pussimta wahzu behgū, pee tam no labakeem wahzu lauku pulkeem un jegeru bataljoneem.

Tagadejo kauju rajonos purwi pehdejas deenās weetām atkususchi un ir gandrihs nepahrējami. Uf Wislas kreisā kraſta upuitēs uhdens lihmenis stipri pazehlees. Pee Osowezas eenaidneeka batarejas pehdejas deenās rihkotās ar masaku energiju.

Parīsē, 4. martā. Kreevijas wehstneeka Ifwolskā dehls, kas eestahjās par sawwaļneeku, eezelts par ofizeeri-tulku.

Nischā, 5. martā. Uf serbu waldbas preekschlikumu par guhstekpu apmainischanu austreeschu waldbiba peekriht tikai seeweeshu apmainischanai.

Daschadas siņas.

Greeku sawwaļneeku legions.

Soloniķos, 5. martā. Dauds greeku sawwaļneeku doda uſ Marseju, lai eestahdos legiona, kuļusa taħda majors Paleologs preeksch rihkoschanas Maſ-Aſijs.

Londonē, 4. martā. Parlamenta seždes Leeldeenas swehtku dehj pahrtrauktas lihds 1. aprilim.

Kopenhagenē, 4. martā. Dehj Anglijas un Franzijas siņojumā pret Wahzijas tirdzneebi notikuschas sarunas starp Danjas, Norveģijas un Sweedrijas waldbam, kuļu iſnahkums bijis tas, ka minetās walstis eesneeguschas Franzijas un Anglijas waldbam weenada satura notas jeb paſiņojumus.

Sofijā, 3. martā. Tautas weetneeku namā eeneegts peepasjums par $2\frac{1}{2}$ miljonu leelo aisdewumu Melnkalnei 1912. gada kara laikā. Peepasjums sazehla dīshwas debates. Beidzot jautajums nodots sewischkai komisijai, kuļa tuwaki iſmeklēs scho leetu un ari rewidēs Geschowa un Dapewa kabinetu dokumentus.

Kara oīas.

Swehriga wahzeete.

Kreewu laikraksta „Wetsch. Wr.“ redakcija peenesis praporschtschiks Wasiljews dunzi — schtiku, uſ kuļa wehl bjiuschi asipu traipi. Kahda wahzeete ar scho dunzi nonahwejusi smagi eewainoto praporschtschiku Lufinu. Wasiljews bijis schi swehriskā notikuma azuleezineeks un paſtabsta sekoscho:

No Likas apwida westi daschi smagi eewainoti kārējwji, to starpā praporschtschiks Lufins ar pahrschaujām kahjam un Wasiljews, eewainots no trim lodem un sadragateem kauleem. Wiņsch atraduscheses tikai daschus soļus no wahzeetes, kad saniātu, kas gahjis wiņu pajuhgam pakal, pasaukuschi uſ pakaļjeem pajuhgeem.

Pusējā wiņem pretim nahkusi kahda wahzeete 40—50 gadus weza, labi gehrbusēs. Wiņi atraduscheses tikai daschus soļus no wahzeetes, kad saniātu, kas gahjis wiņu pajuhgam pakal, pasaukuschi uſ pakaļjeem pajuhgeem.

Peebrauzot blakus wahzeetei, Wasiljews wiņai prasijis, waj wehl tahu lihds R.? Reile ar wiņu ari Lufians eewaidejeees „dīserit.“

Neatbildedama uſ Wasiljewa jautajumu, wahzeete greefusēs pret Lufinu: „ko, tew dīserit?“

Lufins nepaspehja atkahrot sawu wehleschanos, kad wahzeete iſrahwa no paduses dunzi un eeduhrusi to lihds pascham spalam Lufina mugurā. Lufins, ne skapas neīslafdam, saknupa un bijis beigts.

Wasiljews ar labo roku saķehris wahzeetes roku, kuļa gribējusi iſwilkt eedurto dunzi. Wasiljews saužis pawadopus-faldatus palihgā. Slepakwe sakerta turpat uſ weetas. Nonahweto Lufinu pametuschi nahkoschā meestīga.

10,20 m. rihtā uz Romneem, 4,5 m. deenā tikai lihds Murawjewai un 10,85 m. wakarā uz Rigu (bef pahrsehschanās). Peenahk Leepajāt plkst. 8,86 m. rihtā no Murawjewas, 6,80 m. wakarā no Römneem un 11,10 m. wakarā no Rigas (bef pahrsehschanās).

Ahrseemes.

Apštahkli Wahzijā un Auſtrijā.

Stockholm, 3. marta. No Wihnes un Berlimes atbraukuschee zweedri stahsta, ka Berlinē esot joti nospeelts gara stahwoklis un wispahrejs kāja nogurums. Lai apmeerinatu Jaudis, stahsta, ka drihi Warschawa buhschot eņemta. „Vossische Zeitung“ nodrukā kahda saldata wehstuli, kūrā teikts, ka pehz Warschawas eepemschanas buhschot meers. Reisē ar to Wahzijā iſplatijusčās bailes no speegeem. Pat neutralu walstu peederigee Sañizā teek wisai zeeschi iſmekleti un iſgehrbi lihds kreklam.

Turpretim Wihne walda besruhpiga jaunriba. Austrēschu pasihstamā weeglprahiba naw wipus atstahjusi ari schint noopeetnā laika. Bet ap wisu Wihni leelā attahlumā teekot buhweti stipri apzeetinajumi.

Petrogradā, 3. marta. Saguhstito wahzeeschu wehstules teek iſteikta Schehloſchanās, ka armijā eesaukti gluschi wezi wihi un ka eestahjees truhkums. Zenas uz pahrtikas lihdsekļem sazehluschās stipri augtas. Mahrziņa zuhkgājas maksā 1 marku 20 senipus (ap 55 kap.). Neleelos Wahzijas meetos zilweka mehnescha usturs noteikts uz 18 mahrziņam maifes un 56 mahrz. kartupeļu.

Riga.
Par pahrmaiņam augstako dfels-
zela eerehdnu saftahwā runā dfelszel-
neku aprindās. Rigas Orlas dfelszela preeksch-
neeks Daragans, kujsch, kā ūpots, schinis dee-
nas aifbrauza uz Petrogradu, atlāhshot scho
weetu pehz wiham dotā 2 mehnescu atwa-
jinajuma.

**Rigas Polit. Inst. studentu Komi-
teja** suhtis Leeldeenu dahwanas kāreiwiem.
Dahwanas peepem Institūta ikdeenas no plkst.
12—5. Suhtijumus uz atsewischku kāreiwi
wahrdeem luhds neneit.

**Lihdschinezjās upju skolas ar-
diwām un trim klasem** satiksmes zeju
ministrija nolehmusi pahrwehrst par skolam ar
tschetrām klasem un paplaschinatu programu.

Uz zentralzeetumu pahrweetots lee-
laks skaits zeetumneku, lai tur aufch kā-
reiwi drehbes, schuj, apawus pagatawo, kā
ari ziteem darbeem.

No nahwes iſglahbts. 3. marta pulk-
sten 1 deenā no eksporta oſtas gahja pahr
Daugawu, pa ledu, apraudīt sawas leellaiwas,
kas noweeelotas pee leepju fabrikas, 35 gadus
wezais Jelgawas ūvejfeeks Frizis Strauss no
Jelgawas, Lehjeju eelas № 31. Nelinadams,
ka bugseeris illausis ledu Daugawas widū,
Strauss nokluwa nedroschajā weetā un eekrita
lihds kaklam uhdent, tikai ar rokam peeture-
damees pee ledus. Nelaimes gadijumu pama-
nija Rīgas oſtas 2. kantora wezakais Schipi-
lows. Wijsch ar dāſcheem oſtas strahdnee-
keem un angļu kuģu matsoscheem no eksporta
oſtas dewās Strausam palihgā un ar trepju pa-
lihdsibu wipu iſwilka no uhdens. Strauss bija
ledainajā uhdent pabri par 5 minutem un bija
stipri saaukstejees. Wipu pahrgehrba un ap-
sildija oſtas kantori.

Jelgawa.
**Kāreiwi gimenē weschana pa-
dfelszeleem bef maksas.** Pehz pa-
stahwoscheem noteikumeem scho teesibā bauda
kāreiwi gimenē tajos gadijumos, kad tās at-
stahj sawas dīlhws weetas un dadas uz sawu
dīlmeni, weenalga, waj no pilsehtas uz lau-
keem, waj ari no laukeem uz pilsehtu. Schah-
dos gadijumos kāreiwi gimenem jaſpēm ap-
leebiza no weetejās administrācijas waj poli-
zijas, usrahdot, zik personu un uz kureeni wihi
aifzejo. Sewischku formularu preeksch schah-
dam apleezibam naw. Schi teesiba peelai-
schama katrai gimelei tikai weenu reisi.

Leeldeenu dahwanas atsewischkām
kāja spēkha nodajām uz aktiwo armiju, kā
finams, atļauts suhtit pa wiseem dfelszeleem
pa brihu no 1.—28. martam. Suhtitajeem
aifrahdam, ka katra pakipa drikst buht 20—120
mahrz. smaga un ta adresejama tikai uz atse-
wischķa kāja pulka jeb nodajas un newis uz
atsewischķa kāreiwi wahrdu.

Sals 5. marta rihtā sasneedla 14° fēm nulles.
Administratiwi sodi. Stuhru pag.
Trihne Kretsch, par peedīhwtajas Anastasijas
B. neudoschanu ne nama saimneekam, ne
polizijai, sodita ar 25 r. waj 3 ned. zeetumā.

Galma padomneeka atraitne Helene Jir-
genson, par trotuara nenotihrischanu no sneega
un ledus, sodita ar 10 r. waj 7 deenam zeet.

Wirzawas pag. Frizis Petersons, par sawa
nama pagalma neapgaismoschanu, sodits ar
25 r. waj 3 ned. zeetumā.

O. Kihns peeturejusi pee sewis kahdu
Wahzijas pavaltnieezi Kotke, kuri bijusi uz
swescha wahrda Kreewijas pase. O. Kihns
nosodita ar 1 mehn. zeetumā.

Atbildigais redaktors: **N. Purinsch.**
Isdeweja: Sabdr. „Latweeschu Awises“.

Печатать разрешается. Митава, 5 марта 1915.

Bes konkurenzes!

apteeku-, sahļu-, hirurgisku gumijas preſchu un parfimeriju weikals

Katoļu eelā Nr. 28 (seepn. Ed. Frischa namā)

eewehl no sawa bagatigā krahjuma par agrakām paseminatām zenam daschadus lihdsekļus pret rematismu, galwas sah-
pem, issitumeem, aissmakumu, klepu, masasinibū u. t. t., kā ari daschadus lihdsekļus lopu slimibās.

Arensteins & Hirschbergs, Katoļu eelā Nr. 28.

3 jaunekji
wehlas noopeetnā prizibas no-
juhkā eepasihsteer ar iſglīhtotām
jaunām. Wehstules adreſe-
jamas: Mītava, počta, do vost-
rebos, predžavint. 5-ти rubl.
kreditin. bil. № 544.686, pr.
I., II. un III.

**Abnes muischā
ihres**
dabonamas
wairakas
ar dahsra un kartupeļu semi-
Japeeprasa Abnes muischā pēc
pahrwaldneeka. (121 7)

Sajee sehklas sirpi
(mīhki wahrenghi) pahrdodami
pēc R. Hirschfelda pēc An-
nas wahrteem. (143-2)

Pasaudets
no nabadsīga sehma manisēb
ar naubu. (139-1)

Jelgaw. Palihds. Beedribas
slimo usraugi tekoſch. gadam:
I. poliz. eezirkni:

D. Jandals, Mālkas eelā 9.

E. Wintschels, Pasta eelā 28.

II. poliz. eezirkni:

J. Weissbergs, Dobeles eelā № 10.

J. Garschewitz, Aleksandra
eelā № 8.

III. poliz. eezirkni:

Kr. Pahns, Meijs m. zējā № 2.

E. Schwolkowskis, Ganib
eelā № 7.

IV. poliz. eezirkni:

J. Dobels, Swehtes eelā № 15.

J. Schtubis, Sirgu eelā № 9.

Beedribas ahrsti:

Dr. Fr. Runzis, Leelā eelā 11.

Dr. M. Wezrumba, Leelā
eelā № 21. (144)

Preekschneebiba.

Leel-Sesawas Krahschanas-Aisdoschan. Kasse

(Jelgawas Lauksaimneebibas Beedribas namā)

Jelgawā, Katoļu eelā № 44.

Kasses lozekļu

generalsapulze

teek zaur scho sasauktā uz 18. martu*) 1915. g. plkst. 3 pehz pusd. Jelgawas Lauksaimneebibas Beedribas namā sahle.

Deenas kahrtiba:

1) 1914. g. darbibas pahrbats; 2) Rewisjās siņojums; 3) Darbibas plāns 1915. gadam; 4) Sta-
tutu pahrgrošanas projekti; 5) Daschadi preekschlikumi statutu robeschās; 6) Wehleschanas.

*) Agrak uz 10. martu 1915. gadu issludinātā generalsapulze newar notikt tanī deenā, bet
ta ja pahrzel uz 18. martu.

Walde.

Weens waj diwi (140-2) Kroga-Wirzawas Pe-
pusgraudneeki jeb rentneeki termuischa
semkopjeem daschada leeluma
wajadsigi Swehtes Nadesīos isnomā (145-3)

Leel-Sesawas Krāšanas-Aizdošanas kasse

Jelgavā, Katoļu eelā № 44.

Bilance 31. dec. 1914. g. 1,225,970 r. 18 k.

Kasse maksā par noguldī umēem par gadu līdz 6 1/2% skaitot no noguldīšanas
deenas. Noguldī umēem atsvabināt no visiem kroga nodokļiem. Par aizdevum em
nem 7 1/2—9%. Rakstu naudas nekādas netop nemitas. Kasses darišanas noteck
katru dardeenu no plkst. 10—3.

Valde.

Wihndus

balto un sarkano Bordo, Rein & Mosel
kā ari **saldos wihndus**

peedahwā leelā iswehlē

Fridrichs ihp. Bergs, Palejas

Friderichs ihp. Bergs, eelā Nr. 3.

Pārdots teek no plkst. 2—6 wakarā.

Latw. Lauks. Ekon. Sabeedribas drukatawa Jelgawa.